

JOSEF BASS

ur. 1923; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. Izrael 2006, Żydzi, życie codzienne, dzieciństwo, szkolnictwo, cheder

Nauka w chederze

Ja chodziłem tam, to była żydowska szkoła, że myśmy się tam uczyli hebrajskiego i modlić się. To był taki cheder, to był taki gan, pobożny gan. To jako dziecko [tam chodziłem].

Cheder to był tak, to był pobożny, to był taki, on się nazywał rebe, to był more, to jest nauczyciel pobożny i on miał pomocników, że oni przyprowadzili te dzieci do tego i odprowadzali. I myśmy się uczyli tam hebrajskiego, to był starohebrajski język, modlić się i różne tak jak, nie wiem jak to wypowiedzieć, jak dzisiaj ci pobożni. Ja teraz nie jestem w tym, bo ja już jestem reformowany, ale ci, którzy chodzą z tymi brodami, z tymi pejsami.

[Ten cheder] to był tam koło, gdzie katedra była, przechodziło się przez tą bramę, tak? Tak prosto tam do Rynku, prawie, że do Rynku, tam była góra taka i tam przy tym była ulica, nie pamiętam jak się [nazywała]. I tam to było. On miał dwa pokoje i tam chodziło się, chodziliśmy do dwunastej czy do pierwszej, nie pamiętam. Jako dziecko. Mama mnie przyprowadzała, na rękach mnie [nosiła], bo ten co pomagał, ja nie chciałem z nim iść, bo [jak] tam żeśmy się uczyli to chłopcy tam, dzieci przeszkadzali, to on chodził z tym biczem i bił. To było prymitywne.

Data i miejsce nagrania	2006-11-14, Ramat Gan
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Jarosław Grzyb
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"